

Procés participatiu

Pla d'Acció OGP Catalunya

Informe de resultats de la sessió

Sessió 2 Grup de Treball Eix 3. Governança de les dades obertes i qualitat de la informació pública

Barcelona, 08 de setembre de 2021

participa.gencat.cat

Unitat impulsora del procés participatiu

Direcció General de Participació Ciutadana i Processos Electorals

Empresa dinamitzadora que redacta l'informe

Tandem Social SCCL

Contingut

1. Introducció.....	4
1.1. Antecedents i context	4
1.2 Objectius del procés de cocreació i de la sessió	5
2. Assistència i participació	6
3. Recull d'aportacions	8
3.1 Aportacions envers compromisos per l'eix de debat	8
3.2 Altres aportacions realitzades en el marc de la sessió	13

1. Introducció

El present document recull l'acta de la segona sessió del grup de treball envers l'eix 3. Governança de les dades obertes i qualitat de la informació pública, en el marc del procés de cocreació del Pla d'Acció OGP Catalunya.

1.1. Antecedents i context

L'octubre de 2020, Catalunya entra a formar part de [l'Open Government Partnership \(OGP\)](#), l'Aliança Mundial de Governaments Oberts que engloba més de 200 territoris dels cinc continents amb l'objectiu d'assegurar compromisos concrets per promoure el govern obert, apoderar la ciutadania, lluitar contra la corrupció i enfortir la governança amb la incorporació de noves tecnologies.

Catalunya entra a l'OGP després d'aprovar-se la candidatura presentada per la Generalitat en nom de tots els membres de la Xarxa de Governaments Transparents i també per Iniciativa Barcelona Open Data en nom d'un conjunt d'entitats de la societat civil. Una candidatura que, a més, va rebre el suport de moltes altres entitats i ciutats catalanes.

La incorporació de Catalunya a l'OGP comporta la cocreació d'un pla d'acció entre administracions públiques i societat civil, en diferents àmbits de debat, emfatitzant la transparència, les dades obertes, la participació ciutadana i la lluita contra la corrupció i amb l'objectiu de millorar la democràcia i aprofundir en la bona governança. Aquest pla d'acció estarà format per diversos compromisos concrets que hauran de ser aplicats per les administracions catalanes (Generalitat i administració local) durant els pròxims anys.

La present sessió és un dels espais de debat generats per cocrear el pla d'acció mencionat. Concretament, els grups de treball són els espais encarregats de consensuar i concretar els 5 compromisos del pla. En el marc del procés, es constitueix un grup de treball per cada eix de debat:

- Eix de debat 1. Ecosistema de participació ciutadana
- Eix de debat 2. Integritat pública, anticorrupció i bon govern
- Eix de debat 3. Governança de les dades obertes i qualitat de la informació pública
- Eix de debat 4. Drets de les dones i perspectiva de gènere
- Eix de debat 5. Qualitat de vida social, solidària i sostenible

Cada un dels grups està format per aproximadament 15 a 20 persones vinculades amb l'eix específic de treball de cada grup i que representen als següents col·lectius:

- Persones representants de les administracions públiques que formen part de la Xarxa de governs transparents, amb presència directa de municipis.
- Entitats especialitzades en govern obert, específicament en la temàtica del grup
- Entitats generalistes de referència (ambiental, social, cultural,...) que tinguin experiència en la temàtica del grup
- Persones acadèmiques expertes en govern obert, específicament en la temàtica del grup concret
- Societat civil organitzada

1.2 Objectius del procés de cocreació i de la sessió

El procés de cocreació té els següents objectius:

- Elaborar el Pla d'Acció OGP Catalunya pels propers anys
- Fomentar les sinergies i la col·laboració entre agents i entitats que treballen pel govern obert a Catalunya

Per altre banda, la segona sessió de cada un dels grups de treball té els següents objectius:

- Prioritzar les agrupacions d'accions sorgides de la sessió 1
- Consensuar l'acció/compromís a incorporar al Pla d'Acció OGP Catalunya

En els següents enllaços es pot consultar la [fitxa prèvia envers l'eix de treball](#), així com la [presentació guia de la sessió](#) al participa.catalunya.

2. Assistència i participació

A la sessió del grup de treball hi participen un total de 18 persones, de les quals el 44,4% són de gènere femení i el 55,6% són de gènere masculí. Així mateix, el 61,1% són persones representants d'administracions públiques (AAPP), el 22,2% representen a entitats de la societat civil (SC), l'11,1% representen a empreses i el 5,6% assisteixen a títol individual. En total, assisteixen persones representants d'11 organitzacions diferents.

Taula 1. Detall de les persones i entitats participants

Nº	Nom	Cognoms	Càrrec	Entitat	Tipologia de participant	Gènere
1.	Albert	Cañigueral Baró	Director General de Dades Obertes, Transparència	Generalitat de Catalunya (Direcció General de Dades Obertes)	AAPP	Masculí
2.	Àngels	Vidal Juanola	Cap de l'Àrea de Dades Obertes	Generalitat de Catalunya (Secretaria Govern Obert)	AAPP	Femení
3.	Carles	Folch Castell	Tècnic	Generalitat de Catalunya	AAPP	Masculí
4.	Clara	Sardà Bosch	Cap de l'Àrea de Transparència	Generalitat de Catalunya (Secretaria Govern Obert)	AAPP	Femení
5.	Fernando	Fuster-Fabra	Membre	Observatori Català contra la Corrupció (O3C)	SC	Masculí
6.	Ferran	Farriol Vilà	Cap de Servei de Govern Obert	Consorci Administració Oberta de Catalunya (AOC)	AAPP	Masculí
7.	Jan	Reñé	Responsable tècnic de transparència	Associació Catalana de Municipis (ACM)	AAPP	Masculí
8.	Joaquim	Dorda i Ventura	Subdirector General de	Generalitat de Catalunya (Direcció	AAPP	Masculí

			Transparència i Dades Obertes	General de Dades Obertes)		
9.	Jonathan	Rodríguez Delicado	Activista	Sitges Voluntaris Socials	SC	Masculí
10.	Laura	Sunyol Bert	Coordinadora tècnica	Ajuntament de Lleida	AAPP	Femení
11.	Lourdes	Muñoz Santamaria	Directora	Iniciativa Barcelona Open Data	SC	Femení
12.	Magda	Lorente Martínez	Cap de la secció d'Assistència en Sistemes d'Informació Local	Diputació de Barcelona	AAPP	Femení
13.	Marc	Garriga Portolá	Activista i Chief Executive Officer	desdideDatum Data Company	Empresa	Masculí
14.	Marc	Torres Saura	Activista, cartògraf i geògraf	-	Individual	Masculí
15.	María José	Moreira		Iniciativa Barcelona Open Data	SC	Femení
16.	Mercedes	González		Generalitat de Catalunya (Departament d'Interior)	AAPP	Femení
17.	Montserrat	Clotet i Massana	Sisena tinent d'alcalde, Regidora delegada de Recursos Humans i Govern Obert	Ajuntament de Manresa	AAPP	Femení
18.	Oriol	Portell Jordà	Consultor de gestió documental i transparència	Invoport	Empresa	Masculí

3. Recull d'aportacions

A continuació, es presenta el buidatge de les aportacions realitzades per part de les persones assistents a la sessió de treball, en el marc de les dinàmiques realitzades.

3.1 Aportacions envers compromisos per l'eix de debat

A la sessió, es realitzen diverses dinàmiques amb l'objectiu de consensuar l'acció que formarà part del Pla d'Acció OGP Catalunya en el marc d'aquest eix de debat.

De forma prèvia a la dinàmica, i per tal de contextualitzar el debat, es presenta el resum de les agrupacions sorgides de la sessió 1 d'aquest grup de treball (dues primeres columnes de la Taula 1); i en base al llistat, es realitza una dinàmica de prioritització de l'agrupació d'accions en que es vol centrar el debat i de la qual haurà de sortir el compromís.

Com a resultat de l'aplicació dels 2 vots de cada persona participant de la sessió, resulta el següent ordre de prioritats (agrupacions ordenades per nombre de vots, de més a menys):

Taula 1. Agrupacions d'accions resultants de la sessió 1 del Grup de Treball de l'Eix 3

Agrupació d'accions	Descripció de l'agrupació	Vots
1. Definició i estandardització dels datasets o conjunts de dades obertes més rellevants	Accions enfocades a estandarditzar i publicar els conjunts de dades obertes més rellevants per fomentar la transparència i assegurar la interoperabilitat de dades.	9
5. Accessibilitat i visualització entenedora de dades i informació	Accions amb l'objectiu de fomentar i facilitar la visualització, interpretació i ús de les dades per part de la ciutadania.	7
4. Participació de la ciutadana i aplicació de la visió/perspectiva ciutadana	Accions enfocades a incorporar la participació i perspectiva de la ciutadania en la publicació i accés de dades obertes.	5
3. Serveis comuns entre AAPP envers dades i informació pública	<i>Millora</i> ¹ de les eines i serveis comuns per les diferents AAPP vinculats amb la generació i publicació de dades	4
6. Formació envers dades obertes i informació pública	Accions vinculades amb la formació de persones tècniques de l'administració local i ciutadania en l'àrea de dades obertes.	3
7. Mecanismes de foment de la publicació actualitzada de dades públiques	Accions per assegurar la publicació actualitzada de dades públiques.	2

¹ Durant el debat de la sessió, es considera adequat canviar la paraula "Generació" per "Millora", donat que actualment existeixen plataformes i eines que, en tot cas, es podrien millorar.

2. Generació, descripció i classificació de dades obertes	Accions vinculades amb el treball de <i>backoffice</i> , que assegurin la generació de dades de qualitat, així com descripcions i classificacions explícites i comunes entre AAPP.	0
---	--	---

Davant d'aquests resultats, s'acorda centrar el debat envers el compromís en el marc d'accions enfocades a estandaritzar i publicar els conjunts de dades obertes més rellevants per fomentar la transparència i assegurar la interoperabilitat de dades (agrupació 1). Aquest debat es realitza en dos subgrups.

A continuació, es presenten els resultats del debat en subgrups per definir l'acció concreta a incorporar al Pla d'Acció OGP en el marc de l'agrupació prioritzada. Així, es detallen les diferents idees de compromisos, indicant el debat generat i el repte que aborden:

Acció 1: Estandaritzar datasets d'una determinada temàtica (a definir) per aconseguir la seva disponibilitat a tot el territori i permetre una reutilització fàcil

Descripció

L'acció incorpora la tria d'una temàtica concreta, la definició dels criteris per l'estandarització dels datasets (es recalca la importància de variables com la geogràfica o el gènere, així com de definir formats estàndards o l'ús d'un vocabulari comú), la identificació dels organismes que disposen de les dades (incorporant acords interadministratius per abordar la temàtica), el treball de la forma de publicació, l'automatització, l'entrega d'eines i suport per part d'ens supramunicipals a ens locals de municipis petits i, en general, totes les característiques necessàries per garantir una reutilització fàcil.

Debat generat

Algunes persones consideren que caldria partir de datasets ja creats i estandaritzar-los; mentre altres persones creuen que cal anar més enllà i generar acords interadministratius per generar i/o aconseguir realment datasets estandaritzats de determinada temàtica. També es menciona l'existència d'eines i catàlegs sobre dades obertes que estableixen l'estructura de la dada o com s'han de construir els datasets; no obstant, sovint no s'aplica, i per tant caldria anar més enllà per tal de fomentar que realment s'apliquin al territori.

Es genera un debat envers quina hauria de ser la temàtica dels datasets a estandaritzar. Algunes de les possibles temàtiques són ODS, reactivació econòmica després de la Covid o transparència. En aquest sentit, des de la societat civil es considera que no s'hauria de treballar envers la temàtica de la transparència, doncs genera una visió segons la qual el govern obert només aplica a les administracions públiques. No obstant, persones representants de les AAPP consideren que el treball fet fins ara en transparència permetria augmentar l'impacte real sobre la ciutadania del compromís si es vincula amb aquesta temàtica.

De forma complementària a l'acció, es menciona que podria ser útil utilitzar una mena de hashtag o # per relacionar datasets, o realitzar una base de dades de datasets disponibles segons l'entitat pública que els genera.

També es menciona la importància de l'educació i la formació per fomentar tant l'extracció com l'ús de les dades.

Repte/s que aborda:

- Estandardització de dades obertes públiques de diverses administracions.
- Garantir l'accés real a les dades: possible reutilització per a diferents perfils de persones usuàries.

Acció 2: Identificar els ítems del portal de transparència de la Generalitat en que es vol millorar i generar accions per fomentar que les administracions compleixin amb les obligacions de transparència vinculades a aquests

Descripció

Generar accions per ajudar o fomentar que les AAPP compleixin les obligacions envers transparència, donat que actualment existeixen molts ítems en el Portal de Transparència de la Generalitat on només es disposa d'informació parcial. Algunes d'aquestes accions podrien ser: realitzar autoavaluacions per part de les pròpies AAPP, donar veu a la ciutadania per tal que pugui avaluar la disponibilitat o qualitat de les dades i assenyalar els errors; i/o demanar a la ciutadania que proporcionï dades en determinats àmbits o temàtiques.

Debat generat

Des de l'AOC es menciona que existeixen experiències on la ciutadania pot identificar i reportar errors en la informació disponible; no obstant, caldria que les administracions públiques donin resposta a les demandes ciutadanes. En aquest sentit, es menciona l'opció que les queixes o demandes fossin públiques per garantir que les AAPP donin resposta.

Repte/s que aborda:

- Cal avançar per a disposar d'informació actualitzada, accessible, correctament estructurada i fàcilment comprensible per a la ciutadania, sigui amb origen dades obertes (que pot permetre mostrar la informació de manera dinàmica, amb gràfiques, mapes, taules...), o a partir de descripcions manuals incorporades pels ens, però fetes des d'una òptica ciutadana "citizen centric".
- Qualitat de les dades i analítica de dades: veracitat, integritat, anàlisi de combinacions de datasets.

Acció 3: Incorporar, als contractes públics de determinat servei, una clàusula que fomenti que les persones i/o empreses proveïdores aportin dades envers el seu servei en forma de datasets estandarditzats

Descripció

Promoure que les empreses proveïdores de determinats serveis públics omplin un catàleg concret i estàndard de dades vinculat al servei que entreguen, generant una mena de quadres de comandament envers els serveis que permetin millorar la gestió pública d'aquests.

Per fomentar la comparació i la utilitat de les dades, es proposa que s'apliqui en el marc de serveis comuns a tots els territoris, per exemple: recollida d'escombraries o contractes de subministraments (principalment energia).

Debat generat

Es considera que pot ser un compromís amb un alt impacte però amb un temps d'aplicació lent, donat que caldria anar incorporant la clàusula als contractes a mesura que aquests es vagin renovant. Per altre banda, la concreció i aplicació d'aquesta acció podria ser més fàcil si es tria un servei que sigui proveït per poques entitats a tot el territori català, o bé que els contractes es realitzin des d'ens supramunicipals.

Es genera un debat envers la temàtica o servei a seleccionar. En aquest sentit, es considera essencial que impliqui un valor afegit (per exemple, que les dades permetin millorar les decisions públiques, millorar la prestació del servei, estalviar recursos públics o reduir l'impacte ambiental negatiu) i que sigui d'interès per la ciutadania. En aquest sentit, la recollida d'escombraries es podria vincular a temes de reciclatge, sostenibilitat, definició del model més eficient de recollida i gestió de residus, compliment dels ODS o menor pagament per cànon d'escombraries. La contractació energètica (especialment dels edificis públics) podria ajudar a l'estalvi energètic donat que els municipis hi dediquen molts recursos, però potser no és tan rellevant per la ciutadania. Per la seva banda, la mobilitat pot ser important a determinats municipis o ciutats, però no tant en certs municipis petits. També es menciona la temàtica de la contaminació atmosfèrica i l'aplicació del padró.

Com altres elements rellevants a considerar, es menciona treballar la visualització comprensible dels conjunts de dades de cara a la ciutadania, la necessitat de tenir dades comparables a nivell territorial

Adicionalment, es mencionen algunes dificultats per la seva aplicació, especialment que requereix que totes les administracions públiques incorporin una clàusula als seus contractes. No obstant, també es menciona que en general les persones o entitats proveïdores solen tenir aquestes dades; el que caldria demanar és que les entreguin en un format estandarditzat i obert. Per altre banda, també es recalca que caldria veure si és factible o què és factible aconseguir en el marc temporal del Pla d'Acció OGP.

Finalment, de cara a fomentar que els i les proveïdors/es participin, es podria definir de forma conjunta (entre administracions i proveïdors/es) com haurien de ser els datasets.

Es comparteix un enllaç que pot ser d'utilitat en el marc del debat d'aquesta acció: <https://analisi.transparenciacatalunya.cat/Medi-Ambient/Estad-stiques-de-residus-municipals/69zu-w48s>

Repte/s que aborda:

- Cal avançar per a disposar d'informació actualitzada, accessible, correctament estructurada i fàcilment comprensible per a la ciutadania, sigui amb origen dades obertes (que pot permetre mostrar la informació de manera dinàmica, amb gràfiques, mapes, taules...), o a partir de descripcions manuals incorporades pels ens, però fetes des d'una òptica ciutadana "citizen centric".
- Estandardització de dades obertes públiques de diverses administracions.

A continuació, es presenta una taula amb el resum de les potencials accions sorgides del debat en el marc de l'agrupació "Definició i estandardització dels datasets o conjunts de dades obertes més rellevants":

Taula 3. Resum de potencials accions per l'eix de debat 3

Acció	Descripció de l'acció
<p>1. Estandaritzar datasets d'una determinada temàtica (a definir) per aconseguir la seva disponibilitat a tot el territori i permetre una reutilització fàcil</p>	<p>L'acció incorpora la tria d'una temàtica concreta, la definició dels criteris per l'estandarització dels datasets (es recalca la importància de variables com la geogràfica o el gènere, així com de definir formats estàndards o l'ús d'un vocabulari comú), la identificació dels organismes que disposen de les dades (incorporant acords interadministratius per abordar la temàtica), el treball de la forma de publicació, l'automatització, l'entrega d'eines i suport per part d'ens supramunicipals a ens locals de municipis petits i, en general, totes les característiques necessàries per garantir una reutilització fàcil.</p>
<p>2. Identificar els ítems del portal de transparència de la Generalitat en que es vol millorar i generar accions per fomentar que les administracions compleixin amb les obligacions de transparència vinculades a aquests</p>	<p>Generar accions per ajudar o fomentar que les AAPP compleixin les obligacions envers transparència, donat que actualment existeixen molts ítems en el Portal de Transparència de la Generalitat on només es disposa d'informació parcial. Algunes d'aquestes accions podrien ser: realitzar autoavaluacions per part de les pròpies AAPP, donar veu a la ciutadania per tal que pugui avaluar la disponibilitat o qualitat de les dades i assenyalar els errors; i/o demanar a la ciutadania que proporcioni dades en determinats àmbits o temàtiques.</p>
<p>3. Incorporar, als contractes públics de determinat servei, una clàusula que fomenti que les persones i/o empreses proveïdores aportin dades envers el seu servei en forma de datasets estandarditzats</p>	<p>Promoure que les empreses proveïdores de determinats serveis públics omplin un catàleg concret i estàndard de dades vinculat al servei que entreguen, generant una mena de quadres de comandament envers els serveis que permetin millorar la gestió pública d'aquests.</p> <p>Per fomentar la comparació i la utilitat de les dades, es proposa que s'apliqui en el marc de serveis comuns a tots els territoris, per exemple: recollida d'escombraries o contractes de subministraments (principalment energia).</p>

3.2 Altres aportacions realitzades en el marc de la sessió

A continuació, es detallen aportacions realitzades en el marc de la sessió i que no corresponen al debat envers l'acció a ser incorporada com a compromís al Pla d'Acció OGP Catalunya:

Aportacions envers les agrupacions d'accions resultants de la sessió 1:

- En el marc de l'agrupació 4, "Participació de la ciutadana i aplicació de la visió/perspectiva ciutadana", potser caldria concretar que també considera organitzacions i no només persones individuals. Potser es podria parlar de "societat civil".
- Es debat comenta que les dues primeres agrupacions (1. Definició i estandardització dels datasets o conjunts de dades obertes més rellevants; 2. Generació, descripció i classificació de dades obertes) podrien ser dues fases d'una mateixa acció. Finalment, però, s'acorda mantenir-les separades de cara a la dinàmica.
- Es sol·licita canviar, de la descripció de l'agrupació 3. "Serveis comuns entre AAPP envers dades i informació pública", generar per millorar, donat que ja hi ha eines disponibles.